

Sundhedsstrategi for Ishøj Kommune 2024

SAMMEN OM SUNDHED

Ishøj Kommune

UDVALGSFORMANDEN HAR ORDET

Det er med stor glæde, at Social- og Sundhedsudvalget kan præsentere Ishøj Kommunes nye sundhedsstrategi. Strategiens primære målgruppe er Ishøjborgere over 18 år.

Ved den politiske godkendelse af sundhedsstrategien tager Social- og Sundhedsudvalget del i arbejdet med at udmønte Byrådets vision 2035 "Fælles om mulighederne Ishøj". Vi ønsker at tage del i ansvaret for at skabe de nødvendige rammer for, at Ishøj Kommune i fremtiden vil være kendetegnet ved økonomisk robusthed, stærke fællesskaber samt unikke muligheder for, at alle Ishøjborgere kan leve sunde og aktive liv. I Byrådets vision står der blandt andet:

"Sunde liv er omdrejningspunktet for en kommune i balance – fordi sunde liv er gode liv, både for den enkelte borger og for Ishøj som fællesskab. Sundhed er fundamentet for, at det enkelte menneske kan skabe sig et godt liv med udviklingsmuligheder og også kan bidrage til fællesskabet og til den fælles velfærd."

At sunde liv er gode liv, er lige netop afsættet for sundhedsstrategien og dens fokus på lige adgang til sundhedstilbud, ansvarlighed, fællesskaber, forebyggelse og samarbejde. Sundhedsområdet rummer både udfordringer og potentialer. Sammen skal vi forstørre potentialerne for at komme udfordringerne til livs. Det kræver, at vi samarbejder på tværs, og derfor har det været vigtigt for Social- og Sundhedsudvalget, at strategien spiller sammen med kommunens øvrige strategier som fx strategierne på børne- og ungeområdet.

Sundhedsstrategien skal understøtte en konkretisering af velfærdspolitikken, så der sættes en tydelig retning og meningsfulde målsætninger for udviklingen på sundhedsområdet til gavn for borgerne i Ishøj Kommune. Strategien skal således være et skridt på vejen til at forbedre folkesundheden hos Ishøjborgerne, mindske ulighed i sundhed, skabe bedre sammenhæng på tværs samt højne Ishøjborgernes trivsel og muligheder for at mestre deres hverdag og de udfordringer, de møder.

Mange borgere, medarbejdere og politikere har været en del af tilblivelsen af sundhedsstrategien. Der skal lyde en stor tak til alle, der har bidraget med deres perspektiver, og derigennem har sat deres aftryk på Ishøj Kommunes sundhedsstrategi. Jeg håber, at både medarbejdere, borgere, frivillige og civilsamfund vil tage aktivt del i realiseringen af strategien, så vi sammen kan skabe et ligeværdigt samfundsliv og give alle Ishøjborgerne mulighed for at leve meningsfulde, sunde og aktive liv med høj grad af livskvalitet, deltagelse og udfoldelsesmuligheder.

Ligesom Byrådets vision så har sundhedsstrategien et langsigtet perspektiv. Nu går arbejdet med handleplaner og implementeringen af sundhedsstrategien i gang. Der er allerede mange værdifulde indsatser i gang på sundhedsområdet, og fremadrettet skal sundhedsstrategien være med til at sikre, at vi fortsætter i den rigtige retning for at skabe den nødvendige udvikling på området. Social- og Sundhedsudvalget ser frem til at følge arbejdet med implementeringen af sundhedsstrategien.

Erkan Yapici
Formand for Social- og Sundhedsudvalget

Den 22. maj 2024

OM SUNDHEDSOMRÅDET

Velfærdspolitikken italesætter et ønske om en bedre folkesundhed for alle i Ishøj – fysisk, psykisk og socialt samt at færre rammes af kroniske og livsstilsrelaterede sygdomme.

I Byrådets vision 'Fælles om mulighedernes Ishøj' er sunde og aktive liv en af visionens fire pejlemærker. I den forbindelse fremsættes ambitionen om, at sundhed skal være for alle, og at alle borgere skal have mulighed for at leve sunde og aktive liv.

På børne- og ungeområdet er der med strategien 'Det sunde liv for børn og unge i Ishøj' sat fokus på overvægt og mistrivsel samt visionen om at alle børn og unge, på trods af forskellige forudsætninger og behov, skal have gode muligheder for at leve det sunde liv, opleve at sejre i deres liv og opnå deres fulde potentiale.

Langt hovedparten af Ishøjs borgere lever liv uden større sundhedsmæssige problemer.

Samtidig er der i Ishøj Kommune en større andel borgere, der er udfordret af bl.a. mangel på motion, svær overvægt og rygning. Sociale forhold som indkomst, uddannelsesniveau og beskæftigelse har betydning for et menneskes sundhed, som har indflydelse på det enkelte menneskes muligheder i livet. Sundhedsudfordringer kan øge menneskers risiko for sygdomme og resultere i kortere levetid, ligesom det kan spænde ben for et menneskes mulighed for at indgå i relationer, have et aktivt fritidsliv samt påvirke muligheden for at tage en uddannelse eller fastholde et arbejde.

Dertil kommer, at der de kommende år vil være en meget stor vækst i antallet af ældre medborgere i Ishøj, hvilket betyder, at der forventeligt også vil være flere der får kroniske lidelser eller problemer med bevægeapparatet. I Ishøj Kommune er der en række tilbud på sundhedsområdet. Det omfatter bl.a. genoptræning, sygepleje samt sundhedsfremmende indsatser som fx forløbsprogrammer for kroniske sygdomme (diabetes, KOL mm.), rygesto-pundervisning og ernæringsterapi. Nogle tilbud på

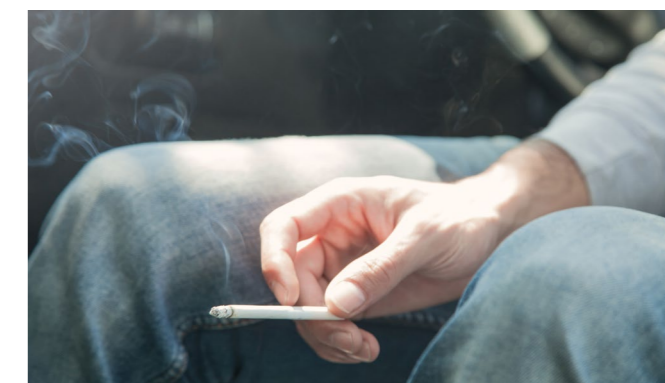
sundhedsområdet skal ses ud fra et bredt sundhedsperspektiv og er af sundhedsfremmende karakter, der har til formål at underbygge en sund livsstil og fravær af sygdomme. Derudover findes indsatser på sundhedsområdet, der er målrettet borgere med sygdomme, som har behov for behandling til at bekæmpe eller forebygge forværring af disse.

Vi ser allerede i dag, at flere har behov for genoptræning og indsatser i forbindelse med kroniske sygdomme. Denne udvikling kan vi forvente vil fortsætte.

Når man har behov for hjælp til en sundhedsudfordring, så skal man selvfølgelig have det. Mange kroniske- og livsstilssygdomme kan dog forebygges. Det kan skader i fx bevægeapparatet også. Hvis vi i højere grad formår at forebygge sygdom og skader, så vil det medføre, at den enkelte får højere livskvalitet, og at de sundhedsfaglige medarbejdere kan fokusere indsatserne dér, hvor behovet er størst.

Denne strategi retter sig mod voksne Ishøjborgere. Vi ønsker med sundhedsstrategien at forbedre folkesundheden i Ishøj og derigennem være med til at understøtte, at flere borgere får mulighed for at leve aktive liv med et godt helbred og en høj livskvalitet. Dette vil vi realisere ved at sætte ind på fire områder:

- Et værdigt liv
- Investering i forebyggelse
- Stærke og blivende fællesskaber
- Sammenhæng på tværs

ET VÆRDIGT LIV

Livsmestring

Det er vigtigt for os, at Ishøjborgerne får mulighed for at leve værdige liv, hvor man som borger kan klare sig selv og tage vare på sin egen og sin families sundhed. Vi har et ønske om, at Ishøjborgerne er rustet til at mestre sundhedsudfordringer og svære livssituationer, så Ishøjborgerne kan leve gode, sunde og aktive liv.

Vi vil derfor bestræbe os på, at medarbejderne understøtter borgerne i at øge deres sundhedskompetencer og mestringsevner, så sundhedstilstanden i befolkningen forbedres.

Differentieret hjælp

Det er ikke alle mennesker, der har lige let ved at mestre egen sundhed. Mennesker har forskellige sundhedskompetencer og derfor forskellige forudsætninger for at opsøge, forstå og handle på sundhedsinformationer. Det er derfor vigtigt for os, at den enkeltes ressourcer inddrages. Vi vil give medarbejderne mulighed for at sætte fokus på differentieret hjælp for at sikre, at alle borgere får lige adgang til tilbud i Ishøj Kommune. Nogle mennesker har brug for mere tid og færre krav, mens andre har forudsætningerne for at handle på egen hånd. Nogle mennesker har behov for viden om tilbud i civilsamfundet, mens andre har brug for et tilbud, der giver dem øget viden om sundhed og kompetencer til at handle på den viden. Vi lægger derfor vægt på, at medarbejderne i dialog med borgerne altid laver en indsats ud fra en individuel vurdering af borgernes behov og har dialog med borgerne om, hvordan de bedst kan forbedre deres sundhed.

Ishøj Kommunes medarbejdere behandler borgerne forskelligt for at give dem lige muligheder for deltagelse. *"Sundhedskompetence er en kombination af de personlige kompetencer og ressourcer i omgivelserne, der bestemmer menneskers mulighed for at finde, forstå, vurdere og bruge information til at tage beslutninger om sundhed."* Kilde: Sundhedsstyrelsens udgivelse *Sundhedskompetence i det danske sundhedsvæsen - En vej til mere lighed (2022)*.

Ansvar for egen sundhed

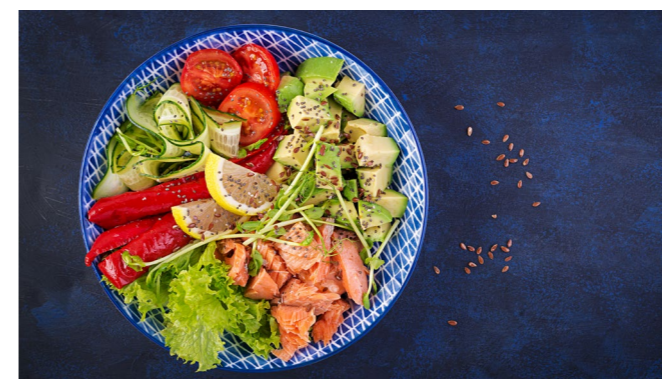
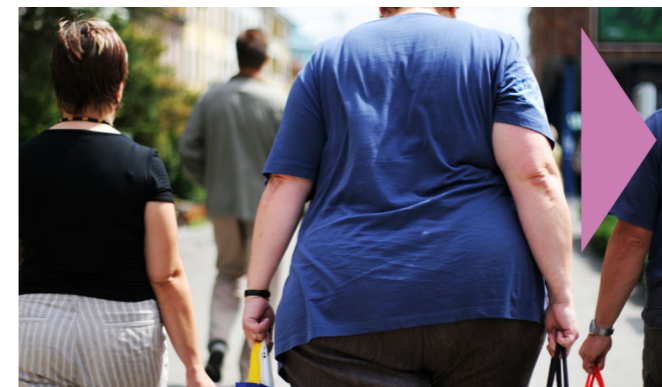
Det er vigtigt for os, at voksne Ishøjborgerne tager ansvar for deres egen sundhedstilstand og træffer sunde og bæredygtige valg, der både er til gavn for deres egen og deres families sundhed.

Vi vil bestræbe os på, at man som borger oplever gennemsigthed i mødet med medarbejderne i Ishøj Kommune. Det er afgørende med en tydelig forventningsafstemning mellem vores medarbejderne og borgerne. Ishøj Kommunes medarbejdere stiller viden og kompetencer til rådighed med troen på, at dette kan være første skridt til at påvirke holdninger og handlinger i en positiv retning. Dette sker for at synliggøre de handlemuligheder, man har som borger i Ishøj. Vi ønsker nemlig, at man som voksen borger i Ishøj er en aktiv medspiller, der beskriver sine egne behov og ressourcer og derigennem kan tage ansvar for sit eget liv. Vi vil skabe et mulighedsrum, hvor Ishøjborgerne selv kan realisere et sundt, aktivt og meningsfuldt liv.

ADSPURGT ØNSKER BORGERNE:

En opmærksomhed på at mennesker ikke bestemmer over hinanden. De fleste mennesker kender til de sunde valg, men det er ikke altid, at man handler på baggrund af den viden. Mennesker skal have mulighed for noget og nogen at spejle sig i, og derigennem få erkendelsen af at de har sundhedsudfordringer.

At der sikres relevante muligheder og tilbud til alle, men alle har ikke behov for det samme.

SUCCEs

Vi kan se, at vi lykkes med at understøtte et værdigt liv for Ishøjborgerne, når:

- Voksne borgere mestrer sundhedsudfordringer, så de får bedre muligheder for at leve et aktivt og meningsfuldt liv til gavn for deres egen og deres families sundhed.

INVESTERING I FOREBYGGELSE

Forebyggelse og sundhedsfremme

Via forebyggelse og sundhedsfremme kan det i højere grad forhindres, at Ishøjborgerne rammes af sundhedsudfordringer og sygdomme. Der kan være mange årsager til en ringe sundhedstilstand. Borgerne ved bedst selv, hvilke barrierer der er for at træffe de sunde valg, og hvilke muligheder de kan gribe for at træffe sundere valg. Det er ikke altid noget, vi kan løse som kommune. Vi vil derfor gå i dialog med borgere og lokalsamfund om, hvad der skal til for at skabe de mest optimale rammer for, at borgere kan ændre vaner og træffe sundere valg.

Forløbsprogrammer forebygger forværring af sygdom

Dog vil nogle mennesker også i fremtiden blive ramt af kroniske sygdomme, som de skal lære at leve med. Til en række af de mest udbredte sygdomme, som fx diabetes, KOL og hjertekarsygdomme, har vi forløbsprogrammer,

der har til formål at forebygge forværring, så borgerne kan leve så godt et liv som muligt med deres sygdom. Vi har fokus på at understøtte, at borgere med behov for at lære at tackle deres kroniske sygdom deltager i og gennemfører forløbsprogrammerne.

Vi vil bestræbe os på, at Ishøj Kommunes medarbejdere understøtter relevante muligheder for Ishøjborgere ved at se på muligheder på tværs af Ishøj Kommune som organisation, men også på tværs af Ishøj geografisk set.

ADSPURGT ØNSKER BORGERNE:

Et større fokus på forebyggelse, da mange mennesker først bliver bevidst om en dårlig sundhedstilstand, når de er blevet syge.

Fokus på at etablere gode vaner og en sund livsstil allerede fra barnsben.

SUCCESS

Vi kan se, at vi lykkes med at forebygge sundhedsudfordringer blandt Ishøjborgerne, når:

- Generel forbedring kan aflæses i den kommende Sundhedsprofil.

STÆRKE OG BLIVENDE FÆLLESSKABER

Forskellige deltagelsesmuligheder

Vi har mange fællesskaber og tilbud i Ishøj. Nogle er drevet af kommunen, mens andre er drevet af frivillige, foreninger og andre aktører i civilsamfundet. Der findes fx undervisning på sundhedsområdet i Ishøj Kommune, bevægelsestilbud i foreningslivet, selvorganiserede idrætsfællesskaber, uformelle relationer, naboskab og meget mere. Der er et stort potentiale i civilsamfundet og de fællesskaber, aktiviteter og deltagelsesmuligheder, som ligger der. Det hænger sammen med, at grundlaget for et sundt liv handler om såvel sunde kostvalg som et aktivt fritidsliv med bevægelse og kreativ udfoldelse i et meningsfuldt fællesskab med betydningsfulde relationer

Vi har et ønske om, at medarbejderne arbejder bevidst med praktiske, sociale og kulturelle barrierer på sundhedsområdet, så Ishøjborgerne, trods udfordringer, oplever reelle deltagelsesmuligheder, og flere kan gøre brug af tilbud og deltage i aktiviteter. Det er vigtigt for os at forstørre det, der virker.

Betydningsfulde relationer

Samvær med andre er et betydningsfuldt element i et sundt og meningsfuldt liv. Derfor er fællesskaber en vigtig faktor på vej mod en forbedret sundhedstilstand i Ishøj. Mange Ishøjborgere er allerede en del af de mange eksisterende fællesskaber og tilbud, men ikke alle. Derfor er det vigtigt for os at synliggøre viden om fællesskaber og tilbud, så Ishøjborgerne får mulighed for at blive en del af meningsfulde fællesskaber og styrke deres netværk.

Fællesskaber og netværk gennem hele livet

Mange fællesskaber og netværk er med os mennesker gennem hele livet, både når det går godt, og når det er særlig svært. Det har en positiv betydning, at Ishøjborgerne allerede er en del af fællesskaber og netværk, hvis de en dag bliver ramt af sygdom eller sundhedsudfordringer. I disse fællesskaber og netværk er en kraft, der kan hjælpe og styrke det enkelte menneske. Det kan være svært at træffe de sunde valg og holde fast i de sunde vaner. Vi tror på, at forpligtende fællesskaber og betydningsfulde relationer kan være en afgørende støtte for den enkelte.

ADSPURGT ØNSKER BORGERNE:

Fællesskaber med tillidsfulde relationer er motiverende og en styrke, når et menneske møder udfordringer i livet.

At der skabes rummelige fællesskaber, hvor man på trods af særlige behov kan være med.

At muligheder for fællesskaber synliggøres for borgerne.

SUCCESS

Vi kan se, at vi lykkes med at understøtte meningsfulde fællesskaber for Ishøjborgerne, når:

- Færre borgere oplever at være ensomme.
- En bred gruppe af borgere benytter eksisterende fællesskaber og indsætter.

SAMMENHÆNG PÅ TVÆRS

Et fælles anliggende

Vi har et ønske om at se Ishøjborgernes sundhed som et fælles anliggende for alle dele af Ishøj Kommune. Det er vigtigt for os, at vi bliver endnu bedre til at samarbejde på tværs for at forbedre Ishøjborgernes sundhedstilstand. Det gælder både internt i kommunen, men også sammen med borgere, pårørende, civilsamfund, institutioner, læger og hospitaler, private aktører med flere. Sammen kan vi mere.

Forebyggelse på tværs af generationer

Vi ønsker forebyggende indsatser på tværs af generationer, så indsatser retter sig mod hele familien, fordi forældres handlinger og mønstre smitter af på deres børns sundhedstilstand. Vi har et ønske om at voksne får gode muligheder for at træffe sunde valg, så de får mulighed for at påvirke deres børn og andre familiemedlemmer i en positiv retning. En sund livsstil med fysisk og mental velvære grundlægges allerede fra barnsben. Derfor vil vi have større fokus på koordinering mellem voksenområdet samt børne- og ungeområdet, så vi sikrer sammenhæng på tværs.

Brobygning

Vi ønsker at alle borgere oplever kontinuitet, tryghed og helhedsorientering i deres møde med Ishøj Kommune. Derfor må alle tage ansvar for samarbejdet og bidrage til, at det tværgående samarbejde fremmes ved at facilitere mødet mellem relevante aktører, så der kan bygges nødvendige broer på tværs. Denne brobygning kan udspille sig på flere forskellige niveauer, både indsatser imellem,

mellem fagligheder samt mellem kommune, familier, frivillige, foreninger og civilsamfund. For at det kan lykkes, må vi have en fælles forståelse og en fælles retning for samarbejdet. Vi vil samarbejde på tværs og skabe bedre muligheder for, at Ishøjborgernes sundhed kan forbedres.

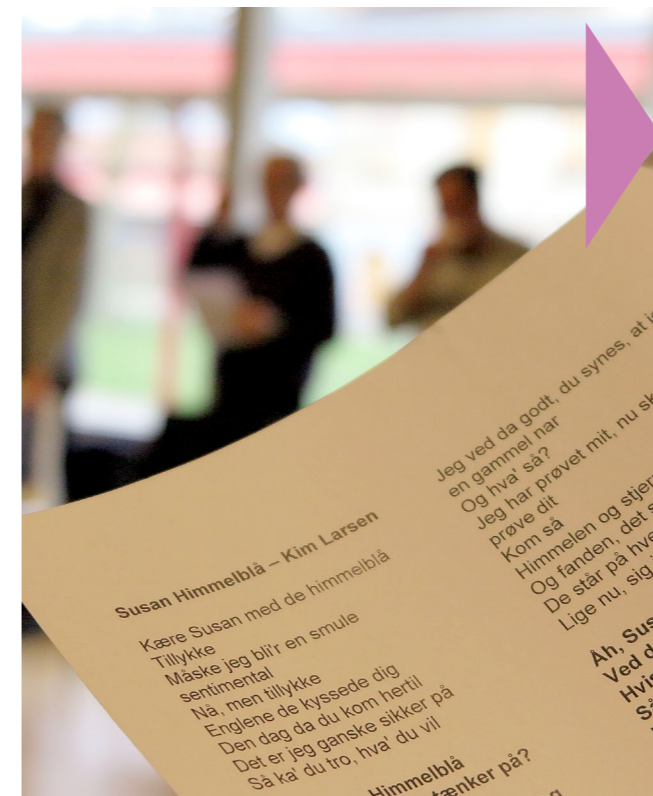
Invitation til samarbejde

Vi vil se helhedsorienteret på Ishøjborgernes sundhed. Vi vil prioritere samarbejdet med civilsamfundet og lokale aktører, og de unikke muligheder for at skabe fællesskaber, netværk og særlige tilbud, der kan imødekomme nogle andre af borgernes behov end dem, Ishøj Kommune kan. Vi ved, at der skal mere end kommunale sundhedstilbud til for at løfte sundhedstilstanden og give Ishøjborgerne mulighed for at leve sunde og aktive liv med høj grad af livskvalitet, deltagelse i fællesskaber og rige udfoldelsesmuligheder. Sammen med civilsamfundet, institutioner og lokale aktører kan vi skabe gode rammer for et sundt liv, der rækker ud i alle grene af borgernes liv.

ADSPURGT ØNSKER BORGERNE:

Fokus på at socialt netværk, fysisk sundhed og mental trivsel hænger sammen og påvirker hinanden.

Fokus på at kontinuitet og tværgående koordinering er vigtigt for at skabe tryghed i et borgerforløb.

SUCCESS

Vi kan se, at vi lykkes med at gøre Ishøjborgernes sundhed til et fælles anliggende, når:

- Borgere modtager sammenhængende og koordinerede sundhedsforløb.
- Ishøj Kommune faciliterer dialog med foreninger og frivillige med henblik på at bedre folkesundheden.

Ishøj Kommune

Center for Voksne og Velfærd